

Pr Riina Sikkut
Terviseminister
Sotsiaalministeerium

Teie: 4.1.2024 nr 1.2-2/4-1
Meie: 29.1.2024

Arvamus tervishoiuteenuste korraldamise seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõule

Austatud proua minister,

Tänan Teid Eesti Ravimihulgimüüjate Liidu nimel TTKS ja teiste seaduste muutmise eelnõu arvamuse andmiseks saatmise eest. Eelnõuga muudetakse ka ravimiseaduses ravimite juurdehindluse piirmäärade kehtestamise aluseks olevat kaalutud keskmise juurdehindluse arvestamise reeglistikku.

Kuigi eelnõu kohta arvamuse andmise esialgne tähtaeg on möödunud, peame eelnõu kooskõlastusmenetluse käigus tänaseks ilmnenu uusi asjaolusid arvestades oluliseks ka enda seisukohti esitada. Loodame, et ministeerium seda eelnõu edasises menetluses arvestab ning kaasab meid ka asjakohastes aruteludes.

Ministeeriumi poolt esialgselt kooskõlastamiseks esitatud eelnõus olid ravimite juurdehindlusega seotud sätete muudatused pigem kitsalt tehnilise iseloomuga. Nimelt sooviti asendada iga-aastase kaalutud keskmise juurdehindluse analüüsi koostajana Sotsiaalministeerium Ravimiametiga. Vastavalt sooviti kohustada hulgemüüjaid esitama analüüsi aluseks olev informatsioon ministeeriumi asemel ametile. Selle riigihaldust kohandava muudatuse osas ERHL-l kommentaare ei olnud.

Küll aga esitas Raviamet eelnõu kooskõlastuse käigus täiendavad ettepanekud, mis muudaks ravimite juurdehindluse reeglistikku põhimõtteliselt ja sisuliselt. Nimelt paneb amet ette, et seaduses võiks kaalutud keskmise analüüsimisest ja arvestamisest täielikult loobuda ning tunnistada asjakohased sätted kehtetuks. Seesugune muudatus tähendaks ravimite juurdehindluse põhimõtete sisulist muutmist. Nii hulgi- kui jaemüügi juurdehindluse piirmäärade kehtestamisel kohustab seadus valitsust arvestama järgmiste põhimõtetega:

- ravimite geograafiline kättesaadavus lõpptarbijatele;
- ravimite rahaline kättesaadavus lõpptarbijatele;
- ravimite turustamisega seotud riskid;
- juurdehindlus eri hinnagruppide ravimitele peab looma võrdse huvitatuse kõigi ravimite käitlemiseks hulgi- ja jaemüügis;
- kaalutud keskmine juurdehindlus, mis peab hulgemüügi puhul jääma vahemikku 7-10% ning jaemüügil vastavalt 21-25%;
- proportsionaalse ja fikseeritud juurdehindluse rakendamine nii hulgi- kui jaemüügi piirmäärade kehtestamisel;
- seaduses sätestatud maksimaalne piirmäär ravimipreparaadi kohta.

Seejuures tuleb riigil kaalutud keskmise juurdehindluse arvestamiseks viia igal aastal läbi asjakohane analüüs ning selle alusel vajadusel korrigeerida juurdehindluse piirmääri, et need vastaks seaduses kohustuslikult sätestatud vahemikele. Kahetsusväärset ei ole riik seda kohustust seni järginud ning riigi enda poolt arvestatud kaalutud keskmise määrad on vastava regulatsiooni kogu kehtivusaja jooksul jäänud alla seaduses sätestatud minimaalse lubatud piiri.

Kui nüüd aga kaaluda sellest instrumendist loobumist, siis tuleb terviklikult üle vaadata ja analüüsida, sh vajadusel täiendada, nii kogu alles jäävat kriteeriumite kataloogi kui sisuliselt hinnata, kas üldse ja kuidas vastavad valitsuse määrusega kehtestatud tänased juurdehindluse piirmäärad neile uutele kriteeriumitele. Samuti tuleb hinnata, kas juba ca 20 aastat muutumatuna püsinud juurdehindluse piirmäär 6,39 eurot ravimipreparaadi kohta saab enam kuidagigi olla asjakohane ka täna, kui näiteks tarbijahinna indeks ehk elukallidus on Statistikaameti andmetel sama perioodi jooksul tõusnud 118%.

ERHL hinnangul ei ole sedavõrd põhimõtteliste muudatuste tegemine ravimite hinnastamise aluseks olevates baaspõhimõtetes pelgalt tehniliste kiirete muudatuste kaudu võimalik.

Samuti on Sotsiaalministeerium jätkuna eelmisel aastal läbi viidud analüüsile meile teadaolevalt algamata ravimite hinnastamisreeglite arutelusid. ERHL poolt panustasime ja osalesime aktiivselt analüüsiprotsessis ning soovime seda koostööd jätkata ka edaspidi. Kui ravimite juurdehindluse regulatsiooni sisulise muutmisega käesoleva eelnõu raames edasi liikuda, siis tuleb seda teha muudatuse olulist mõju arvestava tõsiduse ja sügavusega, sh hinnates igakülgset muudatuse mõjusid ka riigi enda seniste tegevuste ja tegevusetuse ning objektiivselt Eestis toimunud muutuste kontekstis, sh: üldine tegevuskulude ja elukalliduse kasv alates tänaste juurdehindlusmäärade kehtestamisest üle 20a tagasi; ravimituru osapooltele vahepealsel perioodil lisandunud (näiteks GDP ja FMD reeglid, müügiloata ravimite osakaalu ja seonduvate suhteliselt tömahukate ülesannete kasv jm) ning ees seisvalt veelgi lisatavaid kohustusi (ETO-reeglid, rohepöörde tegevused, sh näiteks tulevased veepuhastusnõuded ja ootused logistikasektorile KHG emissioonide vähendamiseks, EL ravimiõiguse revisjoniga tarneahelale lisanduvad uued ülesanded ravimite kättesaadavuse tagamiseks jm).

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Teet Torgo
tegevdirektor

